

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 5 lutego 1927 r.

w sprawie zmiany ustawy Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie.

Na zasadzie ustawy z dnia 30 lipca 1921 r. w przedmiocie udzielenia Radzie Ministrów pełnomocnictwa do wprowadzenia zmian do statutów (ustaw) instytucyj kredytowych, zatwierdzonych w drodze ustawodawczej przez b. władze zaborcze (Dz. U. R. P. № 75, poz. 512) Rada Ministrów zarządza co następuje:

§ 1. Poniżej przytoczone artykuły ustawy Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie, zatwierdzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 1922 r. (Dz. U. R. P. № 79, poz. 720), zostają zmienione lub dodane jak następuje:

Art. 81. Do kompetencji Ogólnego Zebrania Władz Towarzystwa należą:

a) wybory do władz Towarzystwa;

- b) wybory delegatów do władz Banku Ziemiańskiego lub do innych, związanych z Towarzystwem instytucyj;
- c) uchwalanie projektów, dotyczących zmian w ustawie Towarzystwa, projektów, odnoszących się do rozszerzenia działalności lub likwidacji Towarzystwa oraz założonego przez Towarzystwo Banku Ziemiańskiego, zakładania i organizowania innych instytucyj, mających na celu udzielanie kredytu, dostosowanego do potrzeb rolnictwa, i zmian w organizacji lub zakresie działania tych instytucyj;
- d) uchwalanie przepisów o taksie dóbr;
- e) zatwierdzanie ostateczne instrukcyj, wydanych w rozwinięciu ustawy i przepisów taksy;
- f) zatwierdzanie przepisów o wynagrodzeniu stowarzyszonych za czynności, dokonywane w sprawach Towarzystwa;
- g) określanie zakresu terytorjalnego okręgów wyborczych i ustanawianie ilości radców, wybieranych z każdego okręgu;
- h) ustanawianie oddziałów, przedstawicielstw lub agentur Towarzystwa z jednoczesnem określeniem ich składu i zakresu działalności;

- i) wydawanie przepisów co do przyjmowania listów zastawnych do przechowania;
- j) rozpoznawanie i zatwierdzanie corocznych etatów i budżetów Towarzystwa, bilansów i sprawozdań rocznych;
- k) rozstrzyganie wątpliwości, wyniknąć mogących przy stosowaniu ustawy Towarzystwa i przepisów taksy dóbr;
- l) ustanawianie rodzajów seryj wydawanych przez Towarzystwo Kredytowe Ziemskie listów zastawnych oraz czasu trwania seryj, stopy procentu i umorzenia, przywiązanych do listów zastawnych danej serji, terminów płatności rat oraz terminów wypłat za kupony i wylosowane listy zastawne, wreszcie orzekanie w każdym czasie o zamknięciu serji;
- l) ustanawianie nominalnej wartości listów zastawnych;
- m) orzekanie o sposobie umorzenia listów zastawnych przez losowanie lub wykup z możliwością powiększenia ilości umarżanych listów ponad normę, odpowiadającą sumie dokonywanych wpłat na umorzenie;
- n) przy wypuszczaniu nowych seryj czasowe odroczenie umorzenia pożyczek przy poborach pełnych rat na utworzenie specjalnego funduszu gwarancyjnego, ulegającego zwrotowi stowarzyszonym w razie spłaty pożyczki;
- o) ustalanie zasad finansowania listów zastawnych Towarzystwa;
- p) oznaczanie stopy poborów na koszty administracji oraz wysokości procentu od zaległości w opłacie rat i dyskonta przy przedterminowym zwrocie funduszu gwarancyjnego;
- r) orzekanie o nabywaniu nieruchomości na rzecz Towarzystwa oraz o sprzedaży lub obciążeniu nieruchomości, należących do Towarzystwa, wreszcie o zaciąganiu pożyczek (art. 263⁷);
- s) przekazywanie wykonywania pewnych funkcji w zakresie czynności Dyrekcji Głównej lub Komitetu Towarzystwa stworzonym przez Towarzystwo instytucjom, pozostającym pod kontrolą Towarzystwa;
- t) ostateczne rozstrzyganie wszystkich spraw, przekraczających kompetencję Dyrekcji Głównej i Komitetu Towarzystwa, oraz przedstawionych przez jedną z tych władz do rozstrzygnięcia.

Nadto Ogólne Zebranie może przekazywać do wykonania Komitetowi lub Dyrekcji Głównej należące do kompetencji Ogólnego Zebrania poszczególne sprawy.

Art. 141. Przy wypuszczaniu każdej serji Ogólne Zebranie Władz Towarzystwa oznacza:

- a) rodzaj serji i czas jej trwania, jeżeli ma być terminowa;
- b) stopę procentu i umorzenia, przywiązaną do listów zastawnych danej serji;
- c) termin płatności rat oraz termin wypłat za kupony i wylosowane listy zastawne.

Art. 155¹. W wyjątkowych wypadkach, w razie potrzeby utworzenia specjalnego funduszu gwarancyjnego dla zabezpieczenia regularnej wypłaty za kupony ubiegłe i wylosowane listy zastawne lub na

inne cele specjalne Towarzystwa, może Towarzystwo przy wypuszczaniu nowych emisji listów zastawnych na mocy uchwały Ogólnego Zebrania Władz Towarzystwa, zatwierdzonej przez Ministra Skarbu, zastosować pełne lub częściowe wstrzymanie umorzenia pożyczek przy jednoczesnym poborze pełnych rat (art. 263⁵).

Art. 156. Losowanie publiczne listów zastawnych odbywa się corocznie 1 kwietnia i 1 października w obecności członków Dyrekcji Głównej, Komitetu Towarzystwa i Prezesa Komitetu właścicieli listów zastawnych (art. 182). Terminy obu corocznych losowań mogą być zmieniane przez Ogólne Zebranie Władz Towarzystwa, każdy jednak z tych terminów powinien wypadać nie później, niż na dwa miesiące przed terminem, od którego ma się rozpocząć dokonywanie wypłat za wylosowane listy zastawne.

Losowanie powinno być dokonywane oddzielnie co do każdej serji.

Nie ulegają losowaniu listy zastawne, przeznaczone do depozytu Towarzystwa przy wypłacie pożyczek.

Art. 157. Wypłata za listy zastawne, wylosowane w dniu 1 kwietnia, dokonywaną będzie od 22 czerwca, za listy, wylosowane w dniu 1 października, — od 22 grudnia tegoż roku.

W razie zmiany terminów płatności rat, oznaczonych w artykule 187, ulegają odpowiednim zmianom i terminy wyżej oznaczone, przyczem termin, od którego mają być dokonywane wypłaty za listy zastawne wylosowane, winien być wyznaczony w sześć miesięcy po terminie płatności raty odpowiedniej.

Za każdy wylosowany list zastawny okaziciel otrzyma całkowitą wartość nominalną w takiej walucie, w jakiej zapłaconą została odpowiednia rata, jeżeli składa list z kuponami wszystkich następujących po losowaniu półroczy, w przeciwnym razie wartość brakujących kuponów będzie z należności za list zastawny stracona.

Art. 158. Procenty od listów zastawnych będą wypłacane co pół roku, poczynając od 22 czerwca i 22 grudnia, w takiej samej walucie, w jakiej zapłaconą została odpowiednia rata.

W razie zmiany terminów płatności rat, oznaczonych w art. 187, ulegają odpowiednim zmianom i terminy wyżej oznaczone, przyczem termin płatności procentów od listów zastawnych winien być wyznaczony na sześć miesięcy po terminie płatności raty odpowiedniej.

Art. 169. W zebraniach właścicieli listów zastawnych może brać udział z prawem głosu każdy pełnoletni okaziciel listów zastawnych na sumę 1.500 zł. lub 300 dolarów. Okaziciel listów na sumę 7.500 zł. lub 1.500 dolarów ma dwa głosy, na 15.000 zł. lub 3.000 dolarów — cztery głosy, na 30.000 zł. lub 6.000 dolarów i więcej — osiem głosów.

Normy te mogą być zmieniane przez uchwałę Ogólnego Zebrania Władz Towarzystwa, zatwierdzoną przez Ministra Skarbu.

Art. 185. Stowarzyszeni wnoszą półroczne raty jednakowej wysokości

- a) na opłatę procentów od listów zastawnych i
- b) na umorzenie pożyczek.

Oprócz tego stowarzyszeni uiszczają opłaty na koszt administracji.

Nadto na zasadzie uchwały Ogólnego Zebrania Władz Towarzystwa, zatwierdzonej przez Ministra Skarbu, stowarzyszeni mogą być pociągani, oprócz opłat wyżej wymienionych, do opłat na specjalny fundusz gwarancyjny zwrotny (art. 155¹ i 263⁵) oraz na oddzielny fundusz gwarancyjny (art. 263¹ i 263² p. 1).

Art. 187. Należności, przypadające od stowarzyszonych, uiszczane będą za każde półrocze zgóry pomiędzy 1 a 12 czerwca i 1 a 12 grudnia.

Na pożyczki, zaciągane w czasie od 1 czerwca do 30 listopada włącznie, wydane będą listy zastawne bez kuponu, płatnego 22 grudnia tegoż roku, pierwsza zaś rata półroczna będzie uiszczana pomiędzy 1 a 12 grudnia.

Na pożyczki, zaciągane w czasie od 1 grudnia do 31 maja włącznie roku następnego, wydane będą listy zastawne bez kuponu, płatnego 22 czerwca tegoż roku, biorący zaś pożyczkę uisć pierwszą ratę półroczną pomiędzy 1 a 12 czerwca.

Ogólne Zebranie Władz Towarzystwa na mocy uchwały, zatwierdzonej przez Ministra Skarbu, będzie miało prawo przy wypuszczaniu nowych emisyj ustanawiać inne terminy płatności rat.

Art. 219. Zawiadomienia będą wręczane w rzeczywistości lub obranem miejscu zamieszkania właścicieli dóbr i wierzycieli w sposób, wskazany w ustawie postępowania sądowego cywilnego.

W razie wniesienia do księgi hipotecznej wzmianki o otwarciu postępowania spadkowego po właścicielu, współwłaścicielach lub wierzycielu, bieg egzekucji Towarzystwa nie będzie wstrzymany, lecz zawiadomienia doręczać należy sukcesorom zbiorowo, bez wskazania ich nazwisk, w rzeczywistości lub obranem miejscu zamieszkania spadkodawcy. Jeżeli postępowanie spadkowe toczy się po właścicielu lub jednym z współwłaścicieli dóbr, doręczenie zawiadomienia nastąpić powinno i w samych dobrach, ulegających sprzedaży.

Wręczenie zawiadomienia na terenie b. zaboru rosyjskiego dopełnionem będzie za pośrednictwem komorników, urzędujących w okręgu sądu okręgowego (pokoju), w którego obrębie zawiadomienia mają być doręczone.

W pozostałych dzielnicach Rzeczypospolitej zawiadomienia będą wręczane przez osoby, wyznaczone na żądanie władz Towarzystwa do tej czynności przez prezesa sądu właściwego według miejsca zamieszkania adresata.

Zawiadomienia dla wierzycieli i innych osób interesowanych, mających wpisy hipoteczne bez obranego miejsca zamieszkania, z księgi hipotecznej wiadomego, będą ogłoszone raz jeden w pismach, w art. 221 wymienionych, przynajmniej na sto dwadzieścia dni przed terminem sprzedaży.

Za doręczenie zawiadomień komornicy sądowi względnie inne osoby, doręczające zawiadomienia, otrzymują wynagrodzenie od Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego w Warszawie według taksy doręczenia zawiadomień sądowych.

Wręczenie przez komorników sądowych (ustęp 3-ci) względnie przez inne osoby zawiadomień, wysyłanych bezpośrednio z Dyrekcji Głównej, uważa się za prawne.

Art. 259. Za gotowiznę należącą do funduszu rezerwowego mogą być nabywane papiery procentowe państwowe, poręczone przez Rząd procentowe obligacje oraz papiery procentowe, zabezpieczone hipotecznie własnością nieruchomości, w Państwie Polskiem położoną.

Nadto, na mocy uchwały Ogólnego Zebrania Władz Towarzystwa, zatwierdzonej przez Ministra Skarbu, za kapitał należący do funduszu rezerwowego mogą być nabywane nieruchomości miejskie w zakresie oznaczonym tą uchwałą.

Art. 260. Z dochodów Towarzystwa w każdym roku sprawozdawczym przelewa się obowiązkowo do funduszu rezerwowego co najmniej 5% dochodu brutto.

Ogólne Zebranie Władz Towarzystwa, w razie uznanej konieczności szybszego zwiększenia funduszu rezerwowego, władnem jest zwiększać sumę, przelewana z dochodów Towarzystwa, lub nawet postanowić przelew wszystkich dochodów Towarzystwa do pomniejszonego funduszu rezerwowego.

Do wzmiankowanych w artykule niniejszym dochodów nie zalicza się wpływów:

- a) na spłatę procentów od listów zastawnych i na umorzenie pożyczek,
- b) na zwrot wydanych stowarzyszonym zaliczeń,
- c) na opłatę od stowarzyszonych na koszty administracji Towarzystwa.

Art. 261. Skoro uzbierany fundusz rezerwowy stanowić będzie 6% od sumy pożyczek na dobrach zahipotekowanych, wówczas przewyżka dochodów Towarzystwa przelana zostanie do funduszu, pozostającego do rozporządzenia Ogólnego Zebrania Władz Towarzystwa na cele, wskazane w art. 1 p. II, 154, 185, 209, 260, 262.

Art. 262. Gdy uzbierany fundusz rezerwowy przewyższy 6% od ogólnej sumy pożyczek, zahipotekowanych na dobrach (art. 261), wówczas przewyżka ta na mocy decyzji Ogólnego Zebrania Władz Towarzystwa może być użyta na korzyść wszystkich stowarzyszonych w celu pokrycia za nich częściowo lub całkowicie wydatków na konwersję listów zastawnych (art. 209) lub w celu zmniejszenia należnej Towarzystwu raty od pożyczek (art. 185).

Zmniejszenie raty poborowej może nastąpić jedynie wówczas, gdy przewyżka rzeczona stanowić będzie co najmniej 1/4% od ogólnej sumy pożyczek zahipotekowanych. Zmniejszenie to obliczone będzie w stosunku sumy nominalnej pożyczki, obciążającej dobra.

Art. 263. Gdyby fundusz rezerwowy okazał się tak dalece wyczerpany, iż znajdujące się w kasach Towarzystwa sumy, do tego funduszu należące, nie byłyby dostateczne do zabezpieczenia terminowej wypłaty za kupony i wylosowane listy zastawne, wówczas Ogólne Zebranie Władz Towarzystwa może postanowić wypuszczenie obligacji procentowych Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego na warunkach, przedstawionych przez Towarzystwo, a zatwierdzonych przez Ministra Skarbu. Obligacje mogą być wypuszczane tylko na mocy uchwały Ogólnego Zebrania Władz Towarzystwa i upoważnienia Ministra Skarbu. Nadto, w razie potrzeby, Ogólne Zebranie Władz Towarzystwa będzie mogło uchwalić

zaciągnięcie pożyczki w gotowiznie od instytucyj rządowych lub prywatnych.

Kapitał nominalny wszystkich wypuszczonych na zasadach powyższych obligacyj razem z sumą pożyczki, zaciągniętej w gotowiznie, w żadnym razie nie może przewyższać sumy wszystkich zaległości, przypadających Towarzystwu od ogółu pożyczek, zabezpieczonych na dobrach.

Art. 263⁴. Uchylony.

Art. 263⁵. Wzmiankowany w art. 155¹ specjalny fundusz gwarancyjny nie może przekraczać 6⁰/₀ od pożyczek, z których powstał.

W razie spłaty przez normalne umorzenie pożyczki, z której powstał specjalny fundusz gwarancyjny, opłacającemu tę pożyczkę stowarzyszonemu z istniejącego w dacie spłaty specjalnego funduszu gwarancyjnego ulega zwrotowi taka suma, jaka wypadnie z tego funduszu w stosunku nominalnej sumy spłaconej pożyczki do ogólnej sumy nominalnej pożyczek, z których utworzono ten fundusz.

W razie przedterminowej spłaty wzmiankowanej pożyczki zwrotowi ze specjalnego funduszu gwarancyjnego ulegać będzie tylko suma, jaka wypadnie w stosunku umorzonej przez opłaty rat część spłaconej pożyczki do ogólnej nominalnej sumy pożyczek, z których powstał ten fundusz.

Przypadająca na każde dobra część wzmiankowanego funduszu przechodzi z samego prawa łącznie z prawem własności na nabywcę tych dóbr.

Art. 263⁶. Specjalny fundusz gwarancyjny (art. 155¹) i oddzielny fundusz gwarancyjny (art. 263¹) mają być lokowane w takich samych papierach procentowych, jak i ogólny fundusz rezerwowy.

TYTUŁ IX¹

o pożyczkach, zaciąganych przez Towarzystwo.

Art. 263⁷. Dla uzyskania funduszków na cele Towarzystwa, przewidziane w punkcie II art. 1 ustawy niniejszej, może ono na mocy uchwał Ogólnego Zebrania Władz Towarzystwa, zatwierdzonych przez Ministra Skarbu, zaciągać pożyczki, umarzałne w okresie najmniej dziesięcioletnim, zabezpieczone przewyżką z opłat na administrację (art. 185), pozostałą po pokryciu wydatków na utrzymanie instytucji.

Pożyczki takie mogą być zaciągane i pod formą wypuszczenia obligacyj niezależnie od obligacyj, przewidzianych w art. 263 ustawy niniejszej.

Warunki wypuszczenia i wzory obligacyj podlegają zatwierdzeniu przez Ministra Skarbu.

Ogólne Zebranie Władz Towarzystwa, uchwalając zaciągnięcie pożyczki, określi jednocześnie wysokość opłat za administrację i czas, przez jaki mają być pobierane, z wyliczeniem aby przy uwzględnieniu kosztów utrzymania instytucji wystarczyły na umorzenie pożyczki i opłatę procentów.

W okresie amortyzacji pożyczki, zaciągniętej przez Towarzystwo, występujący z Towarzystwa przez przedterminową spłatę pożyczki Towarzystwa, ciężającej na dobrach, winien uiścić jednocześnie część wypadających na te dobra opłat na administrację, przeznaczoną na spłatę pożyczki, zaciągniętej przez Towarzystwo, za czas do ukończenia powyższego okresu amortyzacyjnego.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *G. Czechołowicz*